

Лекція № 1

- Тема: **“Логістика – наука та інструмент ринкової економіки”**

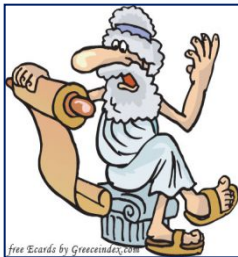
Поняття і сутність логістики. Походження терміна та еволюція визначень. Сучасні визначення логістики. Передумови, причини та етапи становлення логістики. Мета і завдання логістики. Рівні формування логістики. Досвід зарубіжних країн у застосуванні логістики. Роль логістики у міжнародному бізнесі.

ПОХОДЖЕННЯ ТЕРМІНУ

- Слово “логістика” походить від грецького слова “logisteke”, що означає мистецтво розрахунків, уміння “правильно” роздумувати і робити “вірні” висновки.
- Як і слово “логіка” походить від одного кореня “logos” (розум), що свідчить про їх близькість і орієнтацію на раціональність і точність розрахунків.
- У організаційно-економічні науки термін “логістика” увійшов з французької мови і походить від слова “loger”, що означає розміщення

Витоки поняття логістики

Давня Греція

Мистецтво роздумів та обчислень

Європа

Математична логіка

V век до н.е.

III век до н.е.

IX век

XIX век

XX век

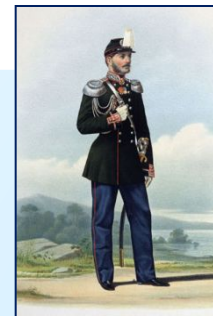
Давній Рим

Правила розподілу продовольства

Візантія

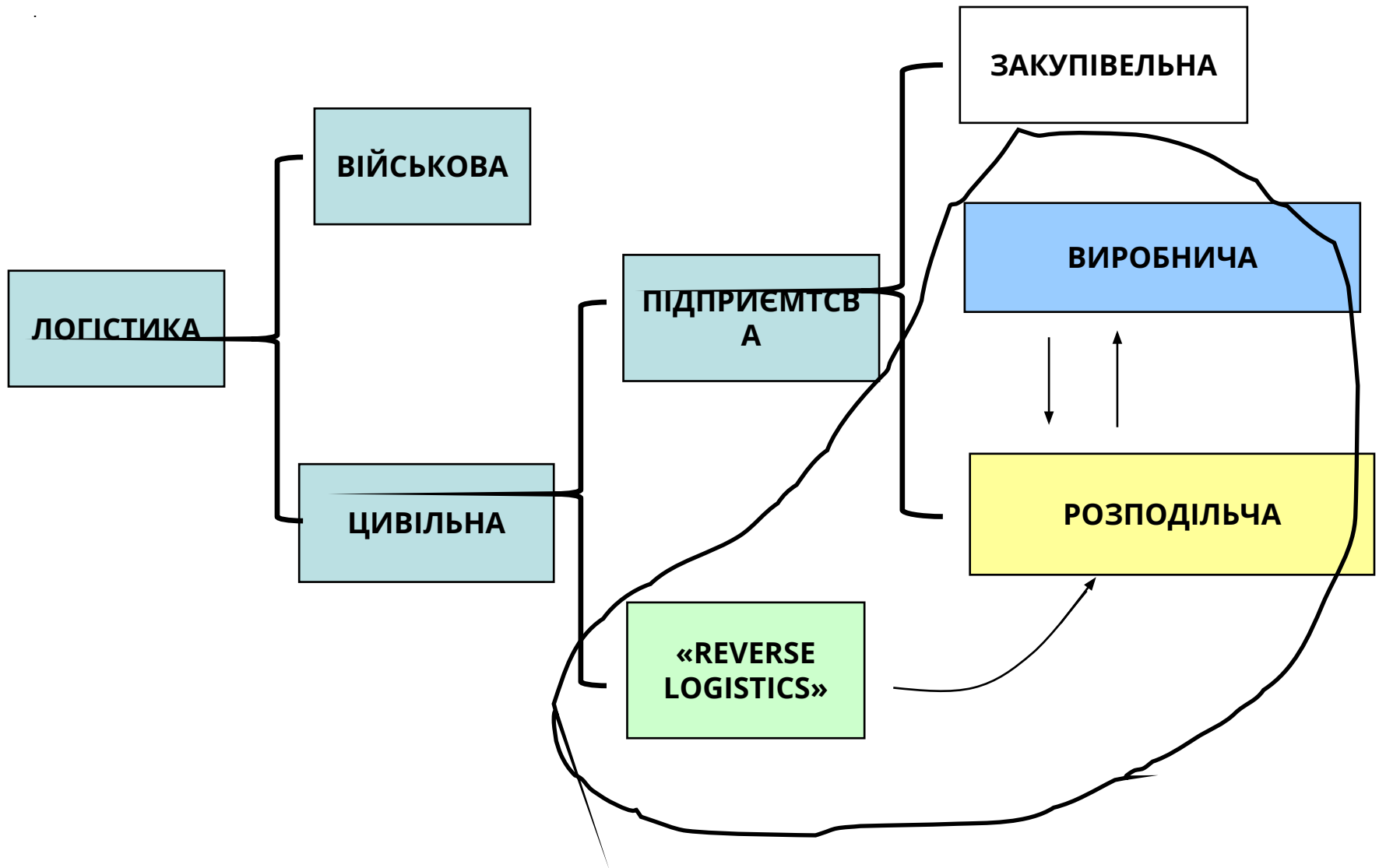
Озброєння та постачання армії

Європа і США

Планування та управління матеріальним, технічним і продовольчим забезпеченням військ

РІЗНІ СЕКТОРИ ЛОГІСТИКИ

ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ СВІТОВОЇ ЕКОНОМІКИ, ЩО ОБУМОВИЛИ ПОЯВУ ТА РОЗВИТОК ЛОГІСТИКИ

- **1. Швидке зростання вартості транспортних послуг.**
- **2. Фундаментальні зміни в політиці управління товарно-матеріальними запасами.**
- **3. Досягнення максимуму ефективності виробництва.**
- **4. Істотне розширення асортименту товарів.**
- **5. Революційні зміни у сфері комп'ютерної техніки і комунікаційних технологій.**
- **6. Постійне розширення використання комп'ютерів в бізнесі.**
- **7. Поява нових, великих мереж роздрібного продажу і торгіві фірми масового продажу з дуже складними логістичними системами.**

ОСНОВНІ ВИЗНАЧЕННЯ ЛОГІСТИКИ

процес планування, управління і контролю ефективного (з точки зниження витрат) потоку запасів сировини, матеріалів, незавершеного виробництва, готової продукції, послуг і супутньої інформації від місця виникнення цього потоку до місця його споживання (включаючи імпорт, експорт, внутрішні і зовнішні переміщення) для цілей повного задоволення запитів споживачів

*(Рада логістичного менеджменту США,
1985 рік)*

«Логістика – це наука про планування, контроль та управління транспортуванням, зберіганням та іншими матеріальними і нематеріальними операціями, що здійснюються в процесі доведення сировини і матеріалів до виробничого підприємства, внутрішньозаводської переробки сировини, матеріалів і напівфабрикатів, доведення готової продукції до споживача у відповідності з інтересами і вимогами останнього, а також передача, зберігання і обробка відповідної інформації».

Термінологічний словник Родникова-Резера (2005)

- *«Логістика – це наука про управління матеріальними потоками, пов’язаними з ними інформацією, фінансами і сервісом у певній мікро-, мезо або макроекономічній системі для досягнення поставлених перед нею цілей з оптимальними затратами ресурсів».*

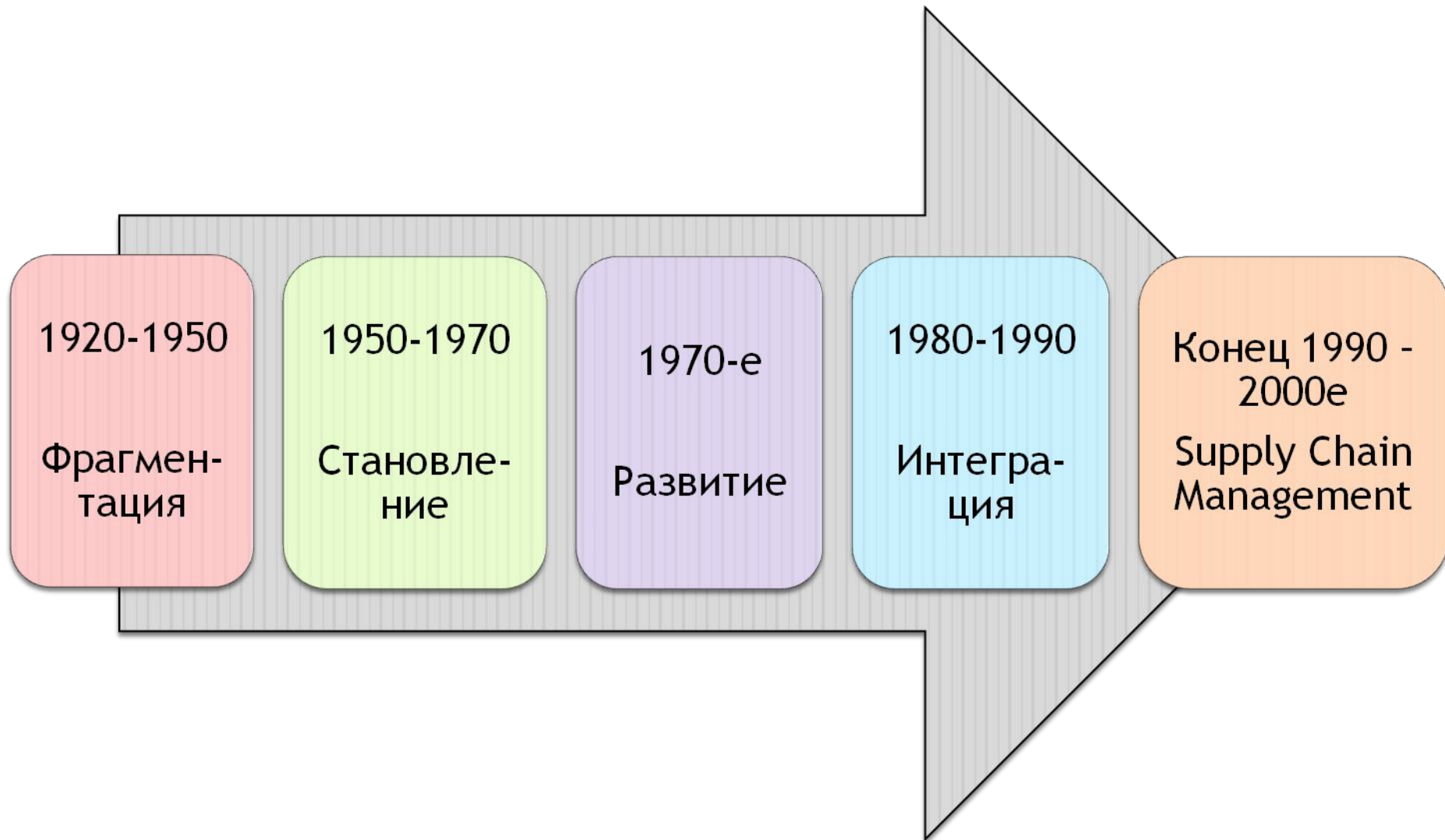
Сергєєв В.І., 2003

- *«Логістика – це управління спільною діяльністю різних підрозділів компанії, а також інших організацій по ефективному просуванню товарів і послуг впродовж наскрізного ланцюга “закупівля сировини – виробництво – розподіл – продаж - споживання” на основі інтеграції й координації усіх операцій, процедур і функцій, що виконується в рамках даного процесу»*

(Координаційна рада з логістики, Росія, 2002).

Етапи розвитку логістики

Логістика та управління ланцюгами поставок

- Логістика є частиною процесу управління ланцюгами поставок і представляє собою планування, реалізацію і контроль ефективності потоку і запасів продукції, сервісу та пов'язаної інформації від точки його зародження до точки споживання у відповідності з вимогами споживачів

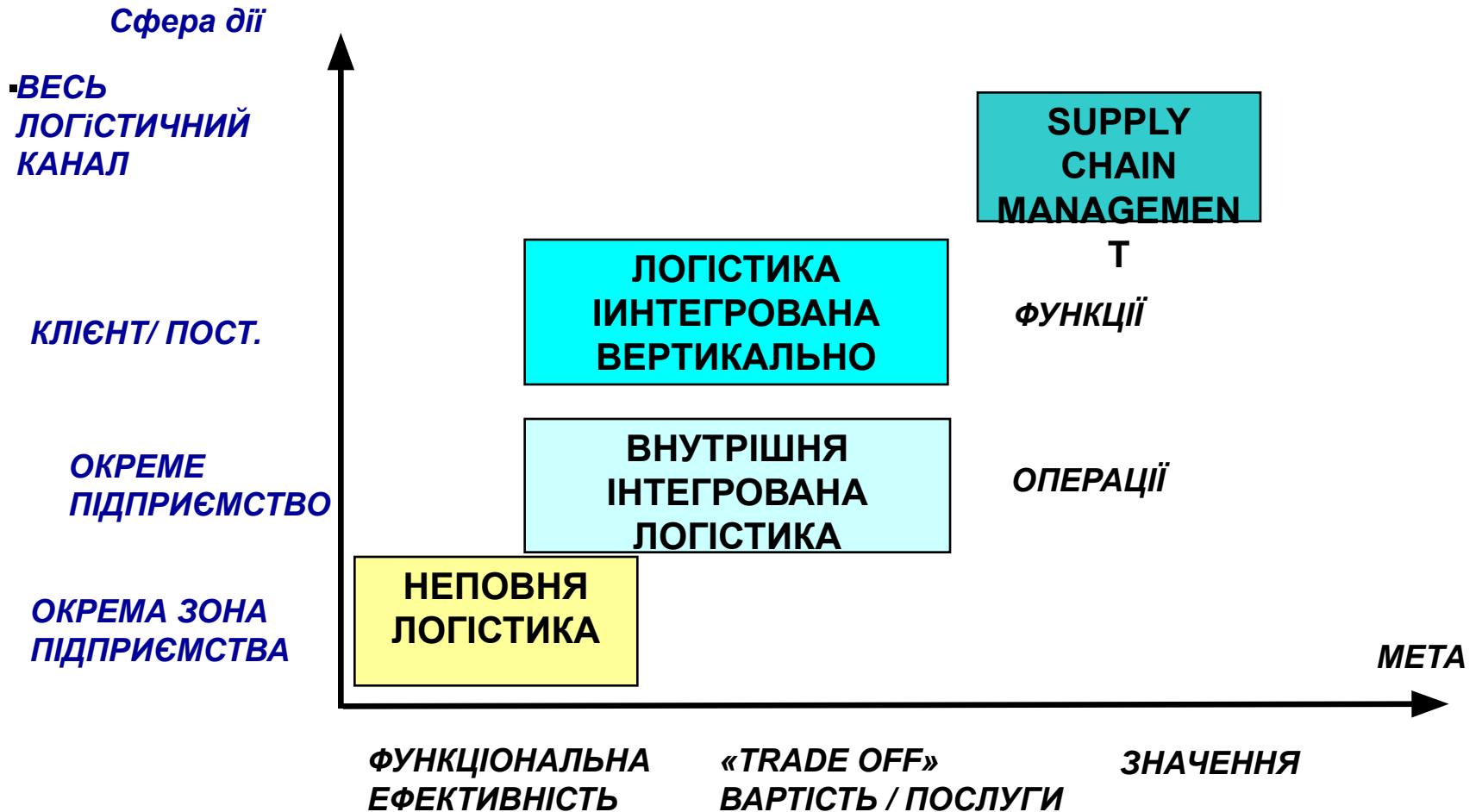
(Council of Logistics Management, 1998)

Стандарт ЄЛА (2005 р.):

Управління ланцюгом поставок – це організація, планування, контроль і виконання товарного потоку від проектування і закупівель через виробництво і розподіл до кінцевого споживача у відповідності до вимог ринку до ефективності за *затратами*

Логістика – це планування, виконання і контроль руху та розміщення людей і/або товарів, а також підтримуючі дії, пов'язані з таким рухом і розміщенням, в межах економічної системи, створеної для досягнення своїх специфічних цілей.

ЕВОЛЮЦІЯ ЛОГІСТИКИ

Суть логістики підприємства — необхідно зосередитися на найбільш перспективних напрямках і не розпорозувати ресурси

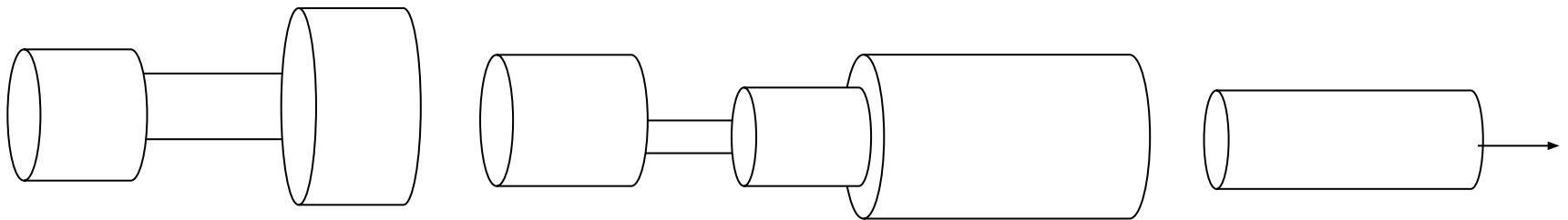
Риси логістичного підходу в управлінні підприємством (бізнесом)

- синхронізація і координація усіх операцій, процедур і процесів, пов'язаних з рухом і розміщенням матеріальних ресурсів (людей), в єдиний бізнес-процес підприємства (ланцюга поставок)
- системний підхід, системний погляд на бізнес, що дозволяє забезпечити синхронізацію і координацію різних процесів і функцій, а також діяльність різних підрозділів фірми для досягнення загальної мети
- Використання теорії компромісів, оскільки підрозділи компанії (різні фірми) – це не стільки “єдність”, скільки “боротьба” протилежностей.

Наприклад, транспортна служба збільшує обсяги перевезених партій товару, але зростаючі при цьому витрати на утримання складів можуть переkritи досягнутий транспортниками ефект. А, скажімо, економію на упакувці вантажу легко звести нанівець, пошкодивши його при доставці, зменшення ж площі складів може призвести до зупинок у виробництві. У логістиці не обходиться без парадоксів: деяке збільшення витрат в одній області має призвести до їх економії по системі в цілому. Тому логістичні управління бізнесом базуються на принципі "одного парасольки". Суть його в тому, щоб управляти сумарними витратами компанії, а не скорочувати витрати по підрозділах.

Мета функціональної логістики

Усі логістичні функції повинні розглядатися взаємопов'язано, як єдиний процес, який оптимізується в цілому, а не локально

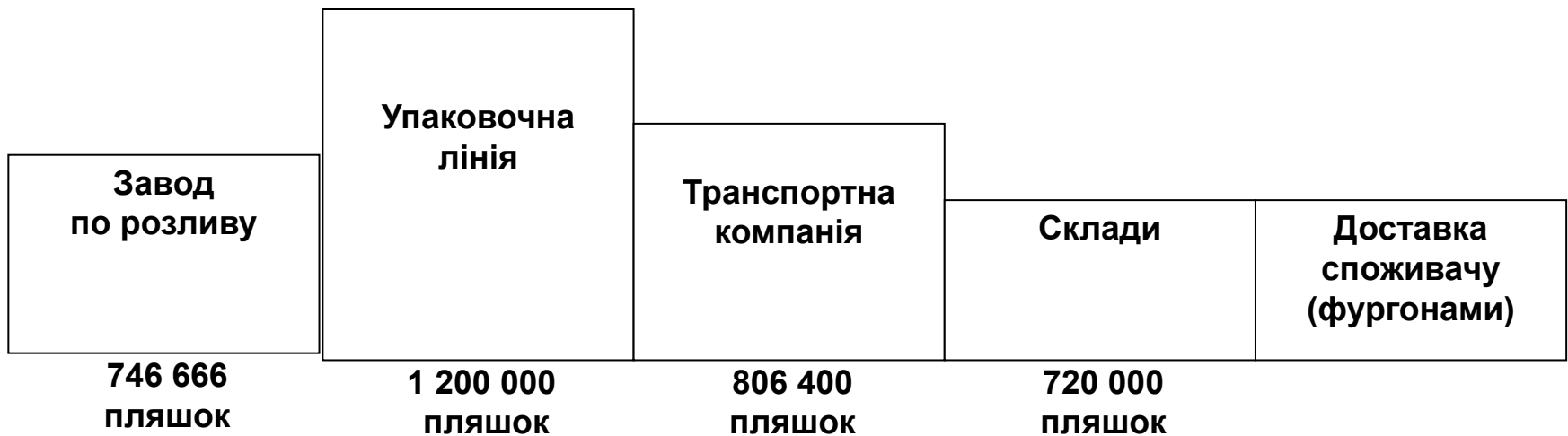

Види синхронизації процесів:

- по інтенсивності матеріальних та нематеріальних потоків;
- по рівню якості різних операцій;
- За часом (мінімізація часових розривів між функціями).

Приклад

- Підприємство «XXXX» займається виробництвом і реалізацією мінеральної і солодкої води. Виробнича потужність заводу дозволяє розливати в пляшки 80 000 л в день (завод працює без вихідних). Стандартні пляшки місткістю 750 мл поступають на пакувальну ділянку, продуктивність якої 20 000 упаковок в день по 12 пляшок в кожній. Пакувальна лінія працює 5 днів в тиждень. З пакувальної лінії продукція прямує на склади підприємства, розташовані в місцях концентрації основних споживачів. Підприємство має 2 склади, які можуть зберігати по 30 000 упаковок в тиждень.
- Перевезення продукції від заводу до складів здійснює транспортна компанія «ТТТ», що має 8 вантажівок місткістю 300 упаковок кожен. Вони можуть виконати по 4 їзду в день 7 днів в тиждень.

- **Приклад. Компанія «Пегюформ» поставляє бампери для моделі авто «Пасат».**
- **Компанія «Фольксваген» складає за 6 місяців до фактичного початку робіт план, постачань, який постійно коректується, враховуючи необхідну форму і колір бамперів (84 варіанти).**
- **За 6 годин до фактичної зборки поступає план кінцевої зборки.**
- **Кожні 39 секунд комплект бамперів передається з проміжного складу в правильній послідовності, щоб співпасти з кінцевою збіркою. Комплекти переміщуються на 2 складальних конвейєра, де бампер укомплектовується лампами і ін. (300 варіантів).**
- **Складальний конвейєр випускає бампери кожні 78 сек., вони укомплектовуються на спец.поддоны і спецові. вантажівкою доставляються на завод «Фольксвагена».**
- **Завантаження у постачальника і розвантаження і виробника організована так, щоб кінцева збірка не уривалася.**
- **З моменту розвантаження до початку збірки проходить 1 година.**

Домашнє завдання №1

- 1. Виписати із різних сайтів та проаналізувати 10 визначень логістики
- 2. Сформулювати 10 ознак логістичного підходу в управління рухом і розміщенням товарів
- Чому логістику називають наукою ринкової економіки?